

مراکز پیش دبستانی خصوصی را ندارند.

با وجود اجباری نبودن آموزش پیش دبستانی در مالزی، اکثر کودکان دوره آموزش پیش دبستانی (۴ تا ۵ سالگی) را در کودکانستان های خصوصی یا دولتی می گذرانند. آموزش پیش دبستانی (مهد کودک) را بنگاه های دولتی گوناگون (مانند وزارت آموزش، وزارت توسعه روستایی، وزارت اتحاد ملی و هیئت های قانونی)، تشکل های خصوصی (که تحت نظارت وزارت آموزش و پرورش مالزی به ثبت نام انحصاری از کودکان خارجی مبادرت می نمایند) و سازمان های داوطلب فراهم می کنند.

وزارت آموزش مالزی نهادی دولتی است که دستورالعمل های لازم و برنامه های درسی مؤسسات آموزشی پیش دبستانی را تهیه و تدوین می کند و تمام مهد کودک ها مجبورند مجموعه راهنمای درسی ای را دنبال کنند که وزارت آموزش فراهم و ابلاغ کرده است. آموزش پرستاران کودک توسط وزارت توسعه روستایی و نواحی و دیار تمان رفاه اجتماعی فراهم شده است. آموزگاران پیش دبستانی تحت نظارت سازمان ها و مؤسسات ویژه تعلیم می بینند و با روش ها و رویکردهای گوناگون به آموزش کودکان پیش دبستانی اقدام می کنند. (دفتر اطلاع رسانی و سنجش افکار، نظام آموزشی کشور مالزی، «بی تا»)

برنامه های آموزشی

برنامه معینی برای آموزش کودکان در مراکز پیش دبستانی وجود ندارد و هر مرکز می تواند برنامه های خاص خود را داشته باشد. تنها مریبان مهد هستند که آموزش و تحصیلات یکسانی دارند. بخشی از این تحصیلات شامل روان شناسی کودک، روش های آموزش، نگهداری از کودک و... است. اغلب بخش خصوصی دوره پیش دبستانی را اداره می کند اما تعداد کمی مراکز دولتی نیز برای این کار وجود دارند. تمام مراکز پیش دبستانی باید ثبت قانونی شده باشند و ضوابط خاصی را اجرا کنند. برای مثال، همه آنها باید قوانین بهداشتی تعیین شده را رعایت کنند یا تجهیزات آتش نشانی داشته باشند.

دوره پیش دبستانی دو سال است که زیر نظر آموزش ملی این کشور فعالیت می کند. برنامه پیش دبستانی بر پایه برنامه های مناسب برای کودکان چهار تا شش ساله تدوین شده و با رشد، علائق و نیازهای یگانه آنها سازگار است. برنامه درسی پویا و کودک محور به تمام افرادی که در هر کلاس قرار دارند، پاسخ گویی می کند. ساعات آموزشی پیشنهاد شده سه ساعت و سی دقیقه در هر روز و پنج روز در هفته است. ارزشیابی از عملکرد کودکان قسمتی از برنامه پیش دبستانی است که همیشگی و غیر رسمی است.

جدول زمانی فعالیت ها

فعالیت های کلاسی	۹۰ دقیقه (بیرون و داخل کلاس)
فعالیت های گروهی	۶۰ دقیقه
فعالیت های آزاد	۳۰ دقیقه
صبحانه و استراحت	۳۰ دقیقه

آموزش پیش دبستانی در مالزی

دکتر محمد آرمند
فاطمه بهرامی

با وجود اجباری نبودن آموزش پیش دبستانی در مالزی، اکثر کودکان به آغاز آموزش خود از پیش دبستانی (۴ تا ۵ سالگی) در کودکان های خصوصی یا دولتی مبادرت می ورزند

افکار، نظام آموزشی کشور مالزی، «بی تا»

درصد ورودی های جدید با تجربه آموزش پیش دبستانی بین سال های ۱۹۹۲ تا ۱۹۹۸ بالغ بر ۸۰ درصد به بالا بوده است. در سرشماری ملی سال ۱۹۹۷ که درباره نرخ ورودی مدارس ابتدایی برخوردار از آموزش پیش دبستانی انجام گرفت، مشخص شد که درصد بالایی (۷۸/۷ درصد) از دانش آموزان، شکلی از آموزش پیش دبستانی را گذرانده اند. طبق این بررسی تفاوت چشمگیری میان ورودی های جدید دختر و پسر کلاس اول وجود نداشته است.

درصد بالای ورودی های کلاس اول، که به نوعی از فعالیت های آموزشی پیش دبستانی برخوردار بوده اند، نشانگر این حقیقت است که اولیا به صورت فزاینده ای از اهمیت آموزش طی سال های آغازین شکل گیری کودکانشان آگاه اند. حضور کودکان در مدارس پیش دبستانی شروع مثبتی برای پیشرفت آتی تحقیقاتی است که از سوی وزارت آموزش با همکاری یونیسف طی سال ۱۹۹۷ به عمل آمد و نشان می دهد که عملکرد آن دسته از دانش آموزان مدارس ابتدایی که پیش تر تجربه آموزش پیش دبستانی داشته اند، از هم کلاسی های بی بهره از چنین آموزش هایی بهتر بوده است.

بر اساس آمار یونسکو در سال ۲۰۰۲ (آمار موقت)، ثبت نام کلی در یک سال در برنامه آموزش پیش دبستانی (گروه ۵ ساله ها) ۲۶۵۹۸۱ کودک و نرخ ناخالص ثبت نام حدود ۹۹ درصد تخمین زده شده است. به علاوه ۲۵۱۱۶ معلم (۹۹ درصد زن) در این پایه به کار مشغول بوده اند و تعداد معلم نسبت به دانش آموز حدود ۱ به ۲۳ بوده است.

ارزیابی از طریق ابزارهای گوناگون شامل نظارت، برگه ها و پروژه های کاری کودکان انجام می گیرد که در سابقه شخصی شاگردان نگهداری می شود. نرخ مشارکت از ۲۲/۸ درصد در سال ۱۹۹۰ ۵۲/۷ درصد در سال ۲۰۰۰ رسید. مشارکت افزوده شده بخش خصوصی و بنگاه های دولتی در فراهم کردن آموزش پیش دبستانی، تسهیلات با کیفیت بهتر و بیشتری را فراهم کرده است.

دستاوردهای آموزشی

روند رو به رشد مشارکت کودکان و شمار مراکز مراقبتی خردسالان نشان می دهد که طی سال های ۱۹۹۰-۱۹۹۸ در مؤسسات مختلف و متعدد عمومی از کودکان ثبت نام به عمل آمده است. سطح بالای مشارکت در مراکز مراقبتی کودکان طی سال های ۱۹۹۰-۱۹۹۸ همچنین بیانگر افزایش آگاهی والدین نسبت به اهمیت ترقی و تعالی کودکان خود در سنین خردسالی است. به همان نسبت که والدین از وضعیت مالی و رفاهی مطلوب تری برخوردار می شوند، نیاز آن ها به تجهیز کودکانشان به مهارت های مختلف برای مقابله با زندگی در آینده نیز افزایش می یابد. (دفتر اطلاع رسانی و سنجش

اهداف آموزشی

هدف اصلی مراکز آموزش پیش‌دبستانی در مالزی فراهم‌سازی زمینه و پایه‌ای محکم برای آموزش رسمی است. اهداف عمومی آموزش پیش‌دبستانی توانا کردن کودکان در این موارد است:

- پرورش عشق به کشور خود
- عمل به ارزش‌های مقدس و آموزش علوم اخلاقی (خوش‌رفتار شوند و ارزش‌های اخلاقی را تمرین کنند)
- بهره‌گیری همگانی از زبان ملی (به زبان ملی احترام بگذارید)
- پذیرفتن فعالیت‌های بدنی به‌منزله اساس سلامتی
- رشد بدنی از نظر بدنی رشد کنند و معیارهای سلامتی را تمرین کنند
- گسترش مهارت‌های تفکر انتقادی... (از طریق پرسش) و استفاده از تمام حواس
- ارتقای سطح استاندارد زندگی خانواده
- معرفی زبان انگلیسی به‌عنوان زبان دوم آموزش
- ترویج مطالعات اسلامی
- ارتقای رشد عاطفی - اجتماعی شهروندان مالزیایی
- ارتقای رشد شناختی شهروندان مالزیایی

- رشد اعتمادبه‌نفس شهروندان مالزیایی
- کمک به والدین شاغل در جهت مراقبت بهتر از کودکان آنان، و
- فراهم‌سازی زمینه و شرایط لازم برای آن دسته از افرادی که به کودکان و فعالیت در مراکز مراقبتی کودکان علاقه‌مندند. (دفتر اطلاع‌رسانی و سنجش افکار، نظام آموزشی کشور مالزی، «بی‌تا»)
- موضوعات درسی مراکز آموزشی پیش‌دبستانی - که به‌منظور آموزش ملی است - کودکان را قادر می‌سازد تا مهارت‌های ارتباطی و اجتماعی اولیه و

سایر مهارت‌های مثبت برای آمادگی برای حضور در مدارس ابتدایی را فراگیرند. به‌طور کلی می‌توان گفت که آموزش پیش‌دبستانی در کشور مالزی به‌منظور تقویت و توسعه مهارت‌های اجتماعی، مهارت‌های عقلانی، مهارت‌های فیزیکی، مهارت‌های معنوی، مهارت‌ها و ارزش‌های زیباشناختی (خلاقیت و ابتکار) طراحی شده است. برای هر یک از مهارت‌های فوق، اهداف مشخصی مدنظر است. عناصر مهارت اجتماعی بر ارتباط متقابل کودکان با محیط اطراف و مردم، رشد خودآگاهی مثبت، انضباط، مسئولیت‌های اجتماعی و برخورداری از دید مثبت به آموزش تأکید دارند و عناصر مهارت‌های عقلانی نیز بر درک محیط فیزیکی، مفاهیم، فضا، اعداد، الفبا، مقدمات نوشتن، خواندن و توانایی‌های زبانی تأکید می‌کنند. عناصر مهارت‌های معنوی زیباشناسی کودکان بر تلقین صفات نیک و اعتقاد به پروردگار و مهارت‌های زیباشناختی نیز به تقویت حسی از طریق آموزش کاردستی، طراحی، موسیقی و حرکات موزون تأکید دارد.

اصول آموزشی

اساساً اصول برنامه‌دستی پیش‌دبستانی عبارت‌اند از:

الف) فهم شخصیت کودکان (آن‌ها فعال و کنجکاوند و به محبت، توجه و امنیت نیاز دارند)؛

ب) مواجه شدن کودکان با یک محیط غنی و برانگیزاننده، و

ج) برنامه‌دستی درسی یک دامنه از مواد حمایتی مانند مواد چاپی، چند حسگری، تعاملی و دوستانه را فراهم می‌آورد.

از جمله مهم‌ترین اصول مراکز آموزش پیش‌دبستانی که سازمان‌ها و وزارت‌خانه‌های گوناگون درصدد هستند

تا در پرتو همکاری‌ها و تشریک مساعی خود بدان دست یابند، می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- ارتقا و بهبود سازوکارهای ارزشیابی تحصیلی
- طراحی و انتشار راهنماهای تحصیلی ویژه آموزگاران و کمک‌مربیان درخصوص چگونگی فراهم‌سازی تجربیات گوناگون برای کودکان
- طراحی، تدوین و برنامه‌ریزی مناسب تبلیغاتی در جهت افزایش میزان ثبت‌نام کودکان در مهدهای کودک
- کسب اطمینان از روند نظارتی صحیح برنامه‌های آموزشی هم‌زمان با تأسیس مراکز پیش‌دبستانی
- افزایش روند همکاری و هماهنگی میان‌سازمانی بین نهادهای دست‌اندرکار حوزه آموزش کودکان
- همگامی و هماهنگی با پیشرفت و تحولات فناوری اطلاعاتی و فرایند توسعه جهانی در حوزه آموزش کودکان
- تحت پوشش قرار دادن دست‌کم ۸۰ درصد کودکان چهار تا پنج ساله، تا سال ۲۰۰۳
- ارتقای کیفیت بازدهی آموزش پیش‌دبستانی همگام با اجرای خط‌مشی‌های آموزش، و
- افزایش تعداد معلمان و مربیان پایه پیش‌دبستانی از ۱۲۴۰ به ۱۷۳۴۰ نفر طی سال ۲۰۰۳.

منابع

۱. (دفتر اطلاع‌رسانی و سنجش افکار، نظام آموزشی کشور مالزی، «بی‌تا»)
2. www.aftabir.com
3. www.majidgangachin.blogfa.com
4. www.irna.ir
5. www.studyco.com
6. www.malaysia.study2000.com
7. www.vista.ir